

หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของประเทศ

<http://www.matichon.co.th>

วันจันทร์ที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2561

เปิดแผนบริหารจัดการน้ำ ตามสไตลส์ชลประทาน4.0 ยุค **ทองเปลว ทอจันทร**

การคาดการณ์ปริมาณฝนปี'61

ฝนทั้งปีจะน้อยกว่าค่าเฉลี่ย 10%

ม.ย.-ก.ค.

ปริมาณและการกระจายของฝนน้อย
และไม่สม่ำเสมอ

ส.ค.-ก.ย.

จะมีห้วยเพิ่มเข้ามาประมาณ 1-2 ลูก
บวกเข้ากับปริมาณฝนที่ตกเพิ่มขึ้น

ต.ค.-มี.ค.

ฤดูฝนของประเทศไทยตอนบนจะต่ำสุดลง
แต่บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออก
ยังคงมีฝนตกอย่างต่อเนื่องถึงต้นฤดูหนาว

กราฟแสดงปริมาณน้ำฝน (Matichon Daily @ 9:45 AM 11/06/18)

การวางแผนจัดการน้ำของระบบชลประทานที่นอกจากจะต้องหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดูแลภัยแล้งในแต่ละพื้นที่แล้ว ยังมีหน้าที่จัดการในกรอบนโยบายที่ชัดเจน ซึ่งเมื่อบ้านเมืองขยายตัววิถีชีวิตเปลี่ยน ภาคอุตสาหกรรมแข่งขันกันที่ "ความต้องการน้ำ" จึงเกิดขึ้นตามไปด้วย การที่จะมอง "กรมชลประทาน" หน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงต้องจัดทำน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการ "มติชน" ได้สัมภาษณ์ นายทองเปลว กองจันทร์ อธิบดีกรมชลประทาน ทั้ทหน้าที่การบริหารจัดการน้ำ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำในช่วงฤดูฝนปีนี้ โดยเชื่อมโยงข้อมูลกับหลายภาคส่วน เพื่อให้พร้อมรับมือหากเกิดปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

●ทำยุทธศาสตร์น้ำ 20 ปี ลือยุทธศาสตร์ชาติ

จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 ให้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) โดยใช้เป็นกรอบการศึกษากรอบแผนแม่บทการจัดการน้ำยุทธศาสตร์ชาติ ให้มีความเชื่อมโยง

สอดคล้องกัน และว่าน้ำที่ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาตินั้น กรมชลประทานได้จัดทำยุทธศาสตร์กรมชลประทาน 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ขึ้นเพื่อขับเคลื่อนด้วยยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) และยุทธศาสตร์สำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กรมชลประทาน 20 ปี ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1.การจัดทำน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค 2.การจัดทำน้ำเพื่อการผลิตสหกรณ์เกษตรและอุตสาหกรรม 3.การป้องกันและบรรเทาอุทกภัย 4.การควบคุมคุณภาพน้ำ 5.การอนุรักษ์น้ำคุณภาพ และ 6.การบริหารจัดการดินและยุทธศาสตร์ในการผลิตและในภาวะวิกฤติ

โดยกำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินการเป็น 4 ช่วง โดยในระยะ 5 ปีแรก พ.ศ.2560-2564 ได้ตั้งเป้าหมายสู่การเป็น "องค์กรอัจฉริยะ ที่มุ่งสร้างความมั่นคงด้านน้ำ (Water Security) เพื่อฟื้นฟูคุณค่าการบริหาร ภายในปี 2579" ด้วยภารกิจตาม Road Map เป็นนายการดำเนินงานแต่ละช่วง

เป็นเชื่อกันว่าทาง เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ส่งต่อไปสู่การพัฒนาระดับประเทศให้บรรลุเป้าหมาย “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ในที่สุด

●ตั้งทีมรับมือการบริหารจัดการน้ำ

อย่างไรก็ตาม ในการประชุมคณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำครั้งที่ 2/2561 ซึ่งมี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา องคมนตรี เป็น

ประธาน เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2561 ที่ประชุมได้หารือการเตรียมความพร้อมในการรับมือปริมาณน้ำในช่วงฤดูฝน ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาที่คาดการณ์ว่าปริมาณฝนในปีนี้จะน้อยกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 10%

โดยฤดูฝนของไทยได้เริ่มแล้วตั้งแต่เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ.2561 แต่ตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายน-กลางเดือนกรกฎาคม ปริมาณและการกระจายของฝนจะน้อยลงและไม่สม่ำเสมอ และคาดว่าในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายนจะมีพายุเช่นปีประมาณ 1-2 ลูก และคาดว่าประเทศไทยตอนบนจะสิ้นสุดฤดูฝนประมาณกลางเดือนตุลาคม ขณะนี้ภาคใต้ โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกจะยังคงมีฝนตกต่อไปอีกถึงเดือนกันยายน

จากการคาดการณ์ดังกล่าว ทำให้ นายกฤษฎา บุญราช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้กรมชลประทานประสานงานกับผู้รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่เพื่อประชุมหารือร่วมกัน ซึ่งที่ประชุมได้เน้นย้ำ 4 เรื่องหลัก ประกอบด้วย 1.การแบ่งพื้นที่ในการรับผิดชอบที่ชัดเจน ทั้งในเขตพื้นที่กรมชลประทาน และนอกเขตชลประทาน ทั้งนี้ ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน กรมชลประทานจะคอยช่วยเหลือและสนับสนุนในเรื่องโล่บ้าง 2.กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน 3.จัดสรรเครื่องมือในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ อาทิ เครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ และรถสูบน้ำ โดยจะต้องจัดสรรเครื่องมือให้มีความสอดคล้องกับพื้นที่ หรือภูมิภาคนั้นๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานอย่างสูงสุด และเพื่อช่วยสนับสนุนในการดำเนินการในการบริหารจัดการน้ำ ทั้งในเขตและนอกเขตชลประทาน และ 4.หากต้องเผชิญเหตุการณ์ที่นอกเหนือไปจากที่อนุญาตจะต้องหาวิธีการรับมือ

โดยแผนการรับมือที่ได้ดำเนินการไว้ในขณะนี้ คือ 1.วางแผนการใช้น้ำหรือการระบายน้ำจากเขื่อน โดยต้องมีการจัดสรรน้ำมีความเหมาะสมกับความต้องการ รวมถึงต้องมีความเหมาะสมกับในแต่ละพื้นที่ 2.การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่การเกษตร โดยในพื้นที่ผู้ดูแลให้เกษตรกรได้มีการเพาะปลูกก่อน เพื่อให้ได้พื้นที่เก็บเกี่ยวก่อนช่วงน้ำหลาก เช่น อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก และในพื้นที่ผู้ดูแลด้านท้ายเขื่อนเจ้าพระยา ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1.5 ล้านไร่ โดยในขณะนี้ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีการเพาะปลูกเต็มพื้นที่ 100% และด้านท้ายเขื่อนเจ้าพระยามีการเพาะปลูกประมาณ 62%

ส่วนแผนการบรรเทาอุทกภัย กรมชลประทานมีการเตรียมการโดยการนำ การคาดการณ์จากกรมอุตุนิยมวิทยามาทำการประเมินพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยที่จะเกิดปัญหาอุทกภัยว่ามีพื้นที่ใดบ้าง ทั้งนี้ พื้นที่ในเขตชลประทานไม่ค่อยมีปัญหา เนื่องจากมีเครื่องมือครบครัน อีกทั้งมีคลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำ และระบบสูบน้ำออกจากพื้นที่

●ตั้งศูนย์ปฏิบัติการน้ำก้าวสู่กรมชลประทาน4.0

จากการที่รัฐบาลมุ่งสู่ไทยแลนด์ 4.0 (Thailand 4.0) ที่เน้นการบริหาร

จัดการและใช้เทคโนโลยีหรือ Smart Farming ให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น กรมจึงมีความมุ่งหวังที่จะก้าวสู่กรมชลประทาน 4.0 ด้วยการตั้งศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (Smart Water Operation Center : SWOC) เพื่อเป็นศูนย์ปฏิบัติการประมวล วิเคราะห์สถานการณ์น้ำ การติดตามและพยากรณ์สถานการณ์น้ำ การจัดการน้ำ รวมถึงการประชาสัมพันธ์และการเฝ้าระวังการเตือนภัย โดยได้มีระบบการติดตามและนำเสนอสู่ผู้รับทราบที่รวดเร็วครบถ้วนทุกมิติ สามารถสนับสนุนการตัดสินใจผู้บริหารระดับต่อไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ทันเหตุการณ์ และเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศคลังข้อมูลกรมชลประทาน

โดยศูนย์ดังกล่าวมีภารกิจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารรวมวิเคราะห์ข้อมูลน้ำฝน-น้ำท่า น้ำชลประทาน อ่างเก็บน้ำ สกนาคิใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำผ่านอาคารชลประทาน โดยใช้ข้อมูลจากคลังข้อมูลกรมชลประทาน และวิเคราะห์สถานการณ์ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เพื่อจัดทำเป็นรายงาน

เสนอผู้บริหารกรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาวะปกติและภาวะวิกฤต โดยปฏิบัติการณ์ใน 6 เรื่อง ประกอบด้วย 1.เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศคลังข้อมูลกรมชลประทาน 2.เป็นศูนย์กลางสำหรับติดตาม ควบคุม วิเคราะห์ บริหารจัดการน้ำ และคาดการณ์สถานการณ์น้ำ 3.สนับสนุนข้อมูลสถานการณ์น้ำประกอบการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำในสภาวะวิกฤตต่างๆ เสนอต่อผู้บริหารกรมชลประทาน ผู้บริหารประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ 4.เป็นศูนย์กลางบัญชาการบริหารจัดการน้ำ เมื่อระงับติดตามสถานการณ์น้ำและประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยให้ทันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก 5.เป็นศูนย์ปฏิบัติการบริหารจัดการน้ำ และ 6.เป็นศูนย์กลางบูรณาการการระดมคณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ

● เฝ้าระวังและเตือนภัยรับมือสถานการณ์น้ำ

การปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะในฤดูน้ำหลากจะทำการเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์น้ำและแจ้งเตือนภัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปแจ้งเตือนประชาชนพื้นที่ที่ประชาชนทราบ เพื่อรับมือ ป้องกัน หรืออพยพต่อไป โดยมีหน่วยงานการปฏิบัติงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1.ติดตามข้อมูลสภาพปริมาณน้ำฝน น้ำท่าและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ 2.วิเคราะห์ พยากรณ์น้ำท่าเพื่อวางแผนบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำสายหลักและอ่างเก็บน้ำจากแบบจำลองคณิตศาสตร์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ 3.ประเมินสถานการณ์พื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วมและภัยแล้ง 4.วางแผน เตรียมความพร้อมบุคลากร เครื่องจักรและเครื่องมือสำหรับเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการสั่งการให้หน่วยงานปฏิบัติลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาระเบิดที่เกิดขึ้น และ 5.ประเมินความเสี่ยงภัยแล้งวางแผนทางการฟื้นฟู

โดยในปีที่ ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะได้จำลองสถานการณ์น้ำในปี 2561 โดยแบ่งออกเป็น 5 กรณี ประกอบด้วย 1.กรณีเป็นฝนเฉลี่ย 2.กรณีฝนมากกว่าค่าเฉลี่ย 10% 3.กรณีน้อยกว่าค่าเฉลี่ย 10% 4.กรณีปริมาณฝนเทียบเท่ากับฝนในปี 2558 โดยสถานการณ์สารสนเทศจากน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) เป็นศูนย์กลางการเฝ้า และ 5.เทียบเคียงกับปริมาณน้ำในปี 2557 จากการศึกษาการเตือนกรมอุตุนิยมวิทยา ทั้งนี้ จากข้อมูลพบว่า ช่วงเดือนสิงหาคม ปีนี้ จะมีพายุถล่มเข้ามาเพิ่ม ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อ 12 จังหวัด ประกอบด้วย จ.สุพรรณบุรี จ.เลย จ.หนองคาย จ.เพชรบูรณ์ จ.น่าน จ.อุตรดิตถ์ จ.แพร่ จ.เชียงใหม่ จ.ลำปาง จ.พิจิตร และ จ.นครสวรรค์ โดยทั้ง 12 จังหวัดจะได้รับข้อมูลจากกรมชลประทาน เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อมที่จะรับมือ ทั้งนี้ จำเป็นจะต้องมีการทำงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้ทุกกรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลกระทบที่ตามมาให้น้อยที่สุด

● เชื้อนขนาดใหญ่มปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์

อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบสภาพเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศ พบว่า เชื้อนขนาดใหญ่ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด ยกเว้นในเขื่อนขนาดกลางจำนวน 60 แห่ง ที่มีปริมาณน้ำในเขื่อนมากกว่า 80% ซึ่งถือว่าสูง จึงต้องเร่งระบายน้ำตั้งแต่ต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา โดยปัจจุบันเหลือเขื่อนขนาดกลางเพียง 39 แห่ง ที่กำลังเร่งการระบายน้ำอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ คาดว่าปริมาณน้ำในเขื่อนที่เขื่อนขนาดกลางจะเข้าสู่การปกปิดภายในกลางเดือนตุลาคมนี้

นอกจากนี้ ยังได้ตรวจสอบขนาดประตูควบคุมต่างๆ ไขมีความพร้อมในการเปิด-ปิด ซึ่งหากตรวจสอบแล้วพบว่า มีสิ่งกีดขวางทางน้ำติดอยู่ อาทิ ผักตบชวา จะดำเนินการกำจัดออกทันทีโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ เมื่อตรวจสอบปริมาณประตูน้ำแล้วพบว่ามีการใช้บานใต้เป็นปกติ ทางกรมชลประทานจะตัดปัญหาประตูน้ำเพื่อให้ประชาชนที่ส่งไม่ผ่านน้ำได้ใช้ทราบ และมีความสบายใจ อีกทั้งงานนี้ที่

กรมชลประทานดูแลอยู่ได้มีการตัดปัญหาประตูน้ำที่ขวางคลองเขื่อนนี้ หรือทางน้ำเหล่านี้ ชลประทานจะรีบเป็นผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบก็จะรีบ สามารถติดต่อไปอย่างไร ซึ่งหากในอนาคตเกิดปัญหา ประชาชนจะสามารถแจ้งไปยังผู้รับผิดชอบได้ เพื่อให้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างทันท่วงที

“การวางแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง กรมชลประทานจะประเมินปริมาณน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ โดยอาศัยสถิติข้อมูลน้ำในอดีตมาวิเคราะห์ร่วมกับแผนการจัดสรรน้ำที่กำหนดขึ้นโดยไม่ได้นำความผันแปรของสภาพอากาศโดยมาประกอบการดำเนินงาน”

ดังนั้นเพื่อให้การวางแผนการจัดสรรน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมต่างๆ มีความสอดคล้องและใกล้เคียงกับสภาพอากาศของโลกลงซึ่งกรมชลประทานจึงได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในการทำการวิจัยและพัฒนาเพื่อตอบโจทย์ดังกล่าวทำให้สามารถประเมินปริมาณน้ำและการเพาะปลูกได้ทั้งปี คือ 2 ฤดู ฤดูแล้ง และฤดูฝน ผู้ปริมาณน้ำต้นทุนที่ต้องใช้และปริมาณน้ำต้นทุนที่เหลือของฤดูการเพาะปลูกถัดไปได้ ทำให้การบริหารน้ำต้นทุนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดความเสี่ยงด้านราคาตลาดและสามารถแจ้งเตือนประชาชนพื้นที่เกษตรหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางเพื่อยางแผนและเตรียมการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น โดยแบบจำลองจะทำการคาดการณ์ปริมาณน้ำฝนจากผลคาดการณ์ปริมาณการเกิดเอลนีโญและลานีญาของมหาวิทยาลัยโคลอมเบีย มาทำการคาดการณ์ปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อนใน 4 เดือนหลัก แล้วนำปริมาณน้ำต้นทุนคาดการณ์ไปวางแผนจัดสรรน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกตลอดทั้งปี ซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่ที่กรมชลประทานได้พัฒนาเพื่อก้าวไปสู่กรมชลประทาน 4.0

● ความต้องการน้ำของประเทศไทย 1.5 แสนล้าน ลบ.ม.

ความต้องการใช้น้ำรวมของประเทศไทยในปี พ.ศ.2560 อยู่ที่ประมาณมีละ 151,750 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรสูงถึง 113,960 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือร้อยละ 75 ของความต้องการน้ำทั้งหมด ในจำนวนนี้อยู่ในเขตที่มีแหล่งกักเก็บน้ำและระบบชลประทานอยู่แล้ว 65,000 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนที่เหลืออีก 48,960 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทานโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก (คิดเฉพาะการปลูกฤดูฝนเท่านั้น) รองลงไปเป็นการใช้น้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศประมาณ 27,090 ล้านลูกบาศก์เมตร (ร้อยละ 18 ของความต้องการน้ำทั้งหมด) เพื่อการอุปโภค บริโภคและการท่องเที่ยวประมาณ 6,400 ล้านลูกบาศก์เมตร (ร้อยละ 4 ของความต้องการน้ำทั้งหมด) และการอุตสาหกรรมประมาณ 4,206 ล้านลูกบาศก์เมตร (ร้อยละ 3 ของความต้องการน้ำทั้งหมด) (จากรายงานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เดือนพฤษภาคม 2558)

นอกจากนี้ จากความต้องการใช้น้ำรวมของประเทศไทยที่มีอยู่ประมาณ 151,750 ล้านลูกบาศก์เมตรนั้น สามารถแบ่งออกเป็นความต้องการที่สามารถจัดการได้ทั้งสิ้นประมาณ 102,140 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งเกิดจากปริมาณน้ำที่สามารถเข้าถึงตามแหล่งน้ำในรูปแบบต่างๆ ได้ อาทิ แหล่งกักเก็บน้ำ อาคารพัฒนาแหล่งน้ำ แหล่งน้ำ/ลำน้ำธรรมชาติ และน้ำบาดาล เป็นต้น ในขณะที่อีกกว่าประมาณ 49,610 ล้านลูกบาศก์เมตรนั้น เป็นความต้องการน้ำที่ยังไม่สามารถจัดการได้ ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดสรรน้ำให้กับพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน และความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคบางส่วน

● พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อรองรับวิถีชีวิตระยะ 20 ปี

สำหรับการรองรับความต้องการใช้น้ำในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) ที่ประกอบด้วย จ.ชลบุรี จ.ระยอง และ จ.ฉะเชิงเทรา มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งไม่เว้นรวมทั้งภาคตะวันออกจะใช้ลักษณะเป็นอ่างพวง โดยเฉพาะในพื้นที่ จ.ระยอง ที่สามารถใช้น้ำเชื่อมต่อกันได้ และมีการผันน้ำข้ามลุ่มก

เช่น จาก จ.จันทบุรี มาใช้ที่ จ.ระยอง เพื่อที่จะลดผลกระทบต่อการใช้ใน พื้นที่ลุ่ม ในระยะ 20 ปีข้างหน้า โดยการวางแผนดังกล่าวส่วนเกินจากอ่างเก็บ น้ำคลองพระชะอ้ง จ.สระแก้ว มาลงอ่างเก็บน้ำคลองลี้บัว ปีละประมาณ 128 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อใช้ในพื้นที่ที่และผันต่อไปยังสถานีสูบน้ำพนาของอ่างเก็บน้ำ เดิมก่อนจากคลองพระองค์ไชยมาสู่อ่างเก็บน้ำบางพระ

ขณะที่อ่างเก็บน้ำคลองลี้บัวตอนบนมีปริมาตร 420 ล้านลูกบาศก์เมตร มากกว่าปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ซึ่งมีปริมาณปีละ 285 ล้านลูกบาศก์เมตร น้ำจึง ไม่เต็มอ่างเก็บน้ำ เป็นที่มาของแนวความคิดด้านส่วนเกินของอ่างเก็บน้ำคลอง พระชะอ้ง จ.สระแก้ว เนื่องจากน้ำเต็มอ่างเก็บน้ำฤดูแล้ง

อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายพื้นที่ใน จ.จันทบุรี ที่ได้รับผลกระทบ ควบคู่กันมาจึงต้องมีการศึกษาที่ศึกษาทางแก้ไขที่เหมาะสม โดยเฉพาะ เรื่องสูบน้ำ การผันน้ำในแต่ละภูมิภาค และภาคการเกษตร ที่จะต้องมีการ พัฒนาอย่างยั่งยืน จึงมีการกำหนดกรมชลประทานในพื้นที่นั้น นอกจากนี้ ยังรวมไปถึงเรื่องสิ่งแวดล้อมโดยรอบด้วย ที่ทางกรมชลประทานให้ความสำคัญ โดยวางแผนผันน้ำเข้าไปในพื้นที่อื่น 354 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี พลแผนที่ได้วางไว้ตลอดระยะเวลา 10 ปี และ 20 ปี ประกอบด้วย

- 1.แผนงานสูบน้ำทุ่งเกษตรน้ำเค็ม (ชั้นสวนทุ) อ่างเก็บน้ำ 7 แห่ง ประกอบด้วย อ่างทองค้อ คลองปลาไหลบ้านม่วง มกนประจัน คลองหงาว และคลองลี้บัว
- 2.แผนงานพัฒนาอ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำคลองวังโตนด จ.จันทบุรี 4 แห่ง ประกอบด้วย ทตนาใหญ่ ประสาท คลองวังโตนด และคลองหางแมว 3.แผนงานเชื่อม โยงเอ่อล้นน้ำ และล้นน้ำ 2 โครงการ ประกอบด้วย โครงการปรับปรุงคลอง ขอบพระชนกทางของเพื่อรองรับระบบผันน้ำจากคลองระบองเพกา ณ ทางของไม่ ยี่อย่างเก็บน้ำบางพระ และโครงการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำประแสร์ของค้อ- บราพระ จ.ระยอง 4.แผนงานสูบน้ำกักตุนน้ำอย่างเก็บน้ำ 2 โครงการ ประกอบด้วย โครงการขุดลอกผันน้ำคลองสะพาน-อ่างประแสร์ และโครงการปรับปรุง ระบบสูบน้ำกักตุนน้ำกอนอปลาวิเศษ และ 5.แผนงานป้องกันน้ำท่วม ในพื้นที่ลุ่มน้ำ 2 แห่ง คือ อ.เมือง จ.ระยอง และลุ่มน้ำท่าสาบ-คลองหลวง อ.พนมดงรัก จ.จันทบุรี (พื้นที่อุตสาหกรรม)

และมีโครงการกรมชลประทานใหม่ 4.0

ทีมข่าวเศรษฐกิจ